

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka. IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések Arszabály szerint.

A proletár nők.

Ideális lelkű emberek kétségbeesetten gondolnak a jövőnek család, otthon, anya nélkül felnövekedő nemzedékeire, midőn olvassák, hogy százazernyi tömegben hömpölyög London ködös utcáin a suffragett-ek, a proletár nők tulságosan hangos tábora. Új harcok színterévé kezd átalakulni a társadalm, mely hevesebb, elkeseredettebb, vakmerőbb lesz, mint a férfiak hadakozása volt. Föltámadnak ismét az amazonok, kik félelmet nem ismerve, férfi nélkül, a férfi ellen kezdenek szörnnyü tusákat. Föltámadnak, nem a Kaukázusból, nem a Fekete tenger vidékének mithoszi rengetegeből, hanem a XX. század civilizációjából.

Nálunk még ugyszólván nincs is nő-kérdés. Az a néhány elvtársnő, kik az elvért sokáig hordtak piros bluzt és sokáig hangoztatták a szociálisták privilegizált jelszavát: „jogot a népnek!” lecsendesedett. A szociáldemokraták, kik a nőekkel, a proletár asszonyokkal és leányokkal csak a tábort akarták élénkíteni és csalogatóvá tenni, midőn látták, hogy az elvtársnők is jogot akarnak, plebejusi fufanggal kijátszották s a faképnél hagyták őket.

A férfi mindig önző volt, de legönzőbb akkor, midőn politikai jog megszerzéséről volt szó küzdelmeiben. Ilyenkor még a nőt is félrelökte utjából.

Mi azt sem hangoztatjuk, hogy a nő el van nyomva, azt sem, hogy sürgősen meg kell adni neki minden politikai jogot, melyre a férfi igényt tart. A nő, mint a férfi küzdelmeinek részese, mint a teljes emancipáció felé siető fontos társadalmi, nemzeti tényező, szerintünk jogosult fejlődő kulturának minden vívmányára és jogára, de csak — idővel. Nem rabszolga ma a nő, sőt teljesen egyenrangú küzdő fele a férfinak, de míg a férfi csak az élet köti le, addig a nőt egy magas, szent hivatás is. Ezt feláldozni semmiféle politikai jog kedvéért sem lehet.

Amíg a nő harcol és fárad, nélkülöz, hogy pozíciót, kenyeret szerezhesen, míg mérkőzésbe áll a férfival egy tanszékért, egy orvosi, ügyvédi, vagy tisztviselői állásért, addig tiszteljük a nőt és elismeréssel vagyunk akaratára és szorgalma iránt, de midőn a nő férje, gyermekeinek atyja ellen harcol, az már nemcsak izléstelen harc, hanem visszataszító is, mely követeli, hogy a nő kezéből vegyük ki a fegyvert.

Ilyennek akarják a feministák a proletár nőt. A budapesti városháza termében nemrégiben megzavart fejű „budapesti” nők előtt szónokolt e témáról Cauer Mina híres, gyakorlott feminista. Ez az élemedett, őszhajú hölgy most már nem elégszik meg avval, hogy a kenyérkereső, önálló nőket buzdítsa elkeseredett harcra a politikai jogokért, hanem a maga lelkesen rikácsoló hangján felszólítja, a házasságban élő nőket, a családanyákat is, hogy sorakozzanak a férfiak, férjek, sőt ha kell gyermekeik ellen is! Harcoljanak, küzdjenek, perlekedjenek körömszakadásig otthonaikban, mert nem az a boldogság, ha a családi házban béke és szeretet uralkodik, hanem ha megvan a választójog.

Mi csak azt mondjuk a proletár nőknek, ha már mindenáron harcolni akarnak, harcoljanak a férjeik bűnei ellen, harcoljanak az iszákosság, a kártyázás a könnyelműség ellen, harcoljanak az ellen a züllés ellen, melybe a szociáldemokrácia kergeti a családokat. A politikai jogok kivívásától, bármily színes, boldog jövőt várjanak is, még mindig megéghet a rántás, lyukas maradhat a harisnya, éhezhetnek a gyermekek. Az anyáknak pedig ez a legfőbb gondjuk és — joguk!

Ne járjunk olyan söröcsarnokokba, vendéglőkbe és kávé-

házakba, hol a . . . nem találjuk. BÁCSKAI NAPLÓT

A Népszövetség győzelme. A kerényi népszövetség a közsegi képviselőtestület tagjainak választása alkalmával fényes diadalt aratott. Schauer Ferenc helyi igazgató a csoportvezetőkkel együtt összeállította a megválasztandók névjegyzékét. A választás napján, mint egy jól szervezett tábor állt a népszövetség. A csoportvezetők tagjaik élén megjelentek és beadták szavazataikat. A győzelem részünkről fényes, a kudarc az ellenfél részéről teljes. Mind a tíz megválasztott új tag népszövetségi. Az ugynevezett zsidópárt egyetlenegy tagja sem lett megválasztva. Osszetartásban van az erő.

Analfabéták oktatása. Csátaljai tudósítónk írja, hogy ott az irni-olvasni nem tudók oktatását Milla Antal és Gretschel Bodog tanítók voltak szivesek elvállalni.

A magyar politika szenzáljai.

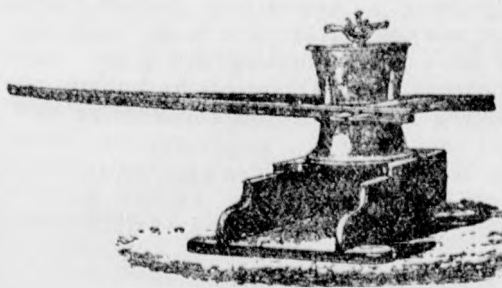
— Amerikai levél. —

Ausztriával és a nemzetiségekkel szemben a magyarság és a magyar állam érvényesíti jogait; de nemcsak izléstelen, hanem egyenesen visszataszító, sőt káros, hogy minduntalan a Somák, Mórok, Samuk és egyéb ily „fajmagyarok” vállalkoznak a fogadatlan védői szerepre. Ez a tolokodás esetleg úgy tünteti fel a nagy világ előtt a dolgot, mintha Magyarország s a magyarság már teljesen el lenne zsidósodva s mintha a zsidók lennének a leglelkesebb magyarok, illetőleg, mintha ők is magyarok lennének, — s ez jogosítja fel az utána nemzetközi igazgatókat és osztrák szomszédainkat, hogy a magyarokat tulajdonképen „zsidó-magyarok”-nak tekintsék.

Az ő henegező feltolokodásuk, a történelem, talmud, üzérzellemeik által lépésről lépésre meghazudtolt sovinizmusuk csak elmérgesíti a nemzetiségi kérdést, csak elhomályosítja a magyar név ezredéves dicsőségét, másrészt úgy tünteti fel magyar kulturánkat, mintha mi a zsidóság védelmére szorulnánk.

A szenzálkodás veszélyét megtanultuk már a magán életben, e pusztító vész végig feketedik keresztény országunk telekkönyveinek lapjain. A magyar állam s a keresztény magyarság üssön legalább az államhatalom mellé tolokodó kufárok közé.

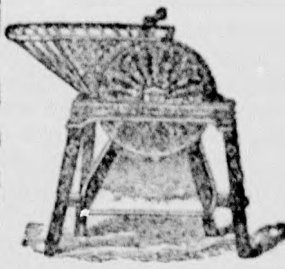
Lukács László román nemzetiségű képviselő fején találta a szöveget, amikor az egyik Soma provokálására nyíltan kijelentette, hogy a romániai parasztlázadást az „Alliance Israélite” csinálta.

Bächer Melichar gépgyári raktára

Szabadka (Raichl palota). 568-80-14

A tisztelt gazdaközönségnek ajánljuk dusan felszerelt gépraktárunkat eredeti Bächer ekék, eredeti Melichar vetőgépek, szeceksavágók, boronák, kukoricadarálók, morzsolók, valamint az összes gazdasághoz szükséges gépeket. Eredeti Johnston amerikai aratógépek egyedüli elárúsítási hely. Olcsó árak. Kedvező részletfizetések. Arjegyék ingyen és bérmentve.

A hazátlan és vallástalan tömegeket a hazug és kizsákmányoló Jakobok terelik a zsidó szocializmus piros zászlaja alá.

Nem a kereszténység hibája, hogy a hazátlan s vándor életre kárhoztatott zsidóság nem tud a hazát alapító nemzetek sorába sehohol beolvadni s valóban igaz egyik magyar képviselő elhangzott megjegyzése: hisz a kínai kuliban is több magyar vér lehet, mint egy nagyszáju 48-as? függetlenségi? de zsidó képviselőben. Ideje, hogy a magyar nemzet legalább a közélet poronáján tisztogasson.

S ezt a vezérszerep után való tolokodást a kivándorló magyarországi zsidó itt az új világban sem vetkőzi le. Ugy látszik, még itt is kellemes az ezeréves keresztény magyarság dicsőségét kamatoztatni. A keresztény magyarság mindjobban elzárkózik ugyan, s a honfitársi viszonyt csak mosolygva ismeri el, de itt sem válik hasznukra és dicsőségükre, hogy a Magyarországból kivándorló zsidóság minden alkalmat megragad, hogy állítólagos magyarságát fitogtassa s ezzel a magyarság fogalmát meghamisítsa.

St. Paul Minn. 1908. okt. 12-én.

R. E.

A főigazgató ur okvetetlenkedik.

A tanárválasztásokat nem tarthatták meg a közgyűlésen. Meghívták Prokesh Ignác nyugalmazott tanárt, az üresedésben lévő tanszék betöltésére. A tanítási engedélyt a főigazgató adja meg.

Es mit tett a főigazgató ur? A tanítási engedélyt megtagadta. Hogyan bizhatnánk tehát oly főigazgató véleményében, ki a paedagógia elméivel truccol. Hogyan hihetnénk el, hogy intézkedései megfelelők a tanítás és nevelés követelményeinek?

Hiszen tudhatná, hogy a tanítási engedély megtagadásával a tanulóknak, az intézménynek árt, mert tudatosan meghagyja a tanári hiányt. A tanári karral szemben is helytelenül jár el, mert ezekre meg elviselhetetlen munkát ró. Ilyesmit komoly paedagógustól nem várhatni.

O a véleményét elmondhatta volna a miniszternek, s annak a döntéséig bizony egy kipróbált tanárnak nagyon is megadhatta volna a tanítási engedélyt. Hiszen a végdöntéshez joga amugy sincs a főigazgató urnak.

Hanem sejtjük mi intézkedésének az okát. A főigazgató ur politizál. A főigazgató ur államosítani akarna. De hogy minő káros hatása lenne az államosításnak, azt a főigazgató ur jelen eljárásával kézzelfoghatóan dokumentálja. Soha jobban nem beszélhetett volna az államosítás ellen, mint mostani cselekedetével. Ezért talán most majd kétszerte jobban vigyáznak arra, hogy az államosítás meg ne történhessék.

Oltáregylet pápa-ünnepéje.

Ez évben ünnepli szentséges atyánk, X. Pius pápa áldozópapságának 50 éves jubileumát. Az egész világ katolikusai közt élénk örömet keltett az Apostoli Főpásztor ezen félszázados ünnepe; de talán sehohol oly lelkes visszhangot nem keltett, mint ép a magyar katolikus világban. Hatalmas zárandoklat vitte el Prohászka és Csernok püspökök vezérlete alatt az egész nemzet gratulációját s helyezte az apostoli szentszék lábai elé a magyar katolikuság hódolatát. S amiként az égen egyenkint gyulladnak ki a csillagok, akként lobbant lángra Magyarország csaknem minden egyes katolikus intézményében, kath. körökben, iskolákban egyesületekben szép ünnepélyek formájában a pápa iránt való tisztelet s ragaszkodás, a mely ünnepélyek azután egy főnséges symphóniában egyesülve hirdetik a kath. Egyház isteni eredetét s örök életét.

Szabadkán X. Pius félszázados papi jubileumát illető örömmünnep rendezését a szabadkai Oltáregyesület vette kezébe. A vasárnap délutáni vecsernye után a Kath.

kör teremt elöntötte a nagy közönség; a társadalom minden osztálya kivéven részét a nagy kath. manifesztaióból. A katolikus Kör teremt ez alkalomra szép ornamentikába burkolta a kath. kegyelet. Lombfűzér s drága szőnyegdísz vette körül a pápa arcképét. Pápa-hymussal vette kezdetét az ünnepély, melyet a zárda iskola növendékei zengtek el. A magyar szónoklatot Vojnits Dezső, a bunyevácot Raich Balázs mondta. Az egyikben a szónoki művészet szárnyai emelkedett ki a nemzeti hódolat s Magyarország gyöngéd viszonya a szent Székhez, a másikban, a mely nem kevésbé volt költői, magasröptű alkotás, X. Pius programja, a Restaurare Omnia s az Eucharistia diadala csendült fel diadalmas igékben. Derner Emma kitünően szavalt, szavalaival élesztve a szívekben a pápa iránti hódolat lángját.

A Hymnus akkordjai zárták be az ünnepélyt, mely mély nyomokat hagyott a lelkekben, s amely eddig rég nem látott szép közönséget vonzott össze a kath. Kör termeiben.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugysavas diathesis, köszvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan!

:: Bővebb felvilágosítással szolgál a ::

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. sz.

Kapható Rukovina Nándor, Farkas J. és Sztojkovics utódai urak fűszerkereskedéseikben. 317-10-5

HIREK.

— **Az igazolóválasztmány** holnap, kedden délután 3 órakor ülést tart. Hogy mennyire érdeklí a buzgó tagokat az igazolóválasztmány fontos teendője, kitűnik abból is, hogy a tagok megnemjelenése miatt a választmány, vagy háromszor kénytelen volt már egybehívott ülését elhalasztani.

— **Missió Militicsen.** Tudósítónk írja. E hó 25-én végződtek Nemesmiliticsen a népmissiók és pedig meglepő eredménnyel. A templomot az egész missió alatt sűrűn látogatta a magába szállt hívő sereg, de különösen a penitenciát hirdető s megindító szentbeszédeket, melyeket Miskov Angelus dalmát exprovincialis és Bakács Lőrinc sz. Domonkosrendű atyák tartottak, olyannyira látogatta, hogy az intelligencia, mint a föld-birtokos s az alsóbb ragu néposztály, hogy a templom olyankor zsufolásig telve volt. Ugyancsak a szentbeszéd hatása alatt olyanok szállottak magukba s térdeltek le a gyóntatószék számolyára, akiknek azelőtt a templom nem épen valami kedvelt tartózkodási helyük volt. Vasárnap délután a páterek elutazását ágyudörgéssel adták tudtára a hívőknek, akik a helybeli fogatok hosszú sorától kísérvé öt óraker érkeztek Csonoplyára, hogy ott hirdessék az Isten igéjét. Adja Isten, hogy az általuk elhíntett magvak termékeny talajra találjanak.

— **Missió Bajmokon.** November 1-én este kezdődik Bajmokon a szt. missió, melynek vezetését 3 dominikánus páter vállalta el. A missió befejezése november 12-én lesz. Ez lesz Bajmokon az első missió.

— **A 10.000-dik mentés.** Derék mentőink, akikkel oly mostobán bántik el a város, mert becsületesen, nyomorogva teljesítik kötelezéseiket, tegnapi teljesítették a

10.000. mentést. Groski Bogdán, szerb legény volt az a szerencsétlen 10.000-dik, akinek a humanizmus derék szolgálai a segílyt nyújtották. Groskit duhaj pajtásai a Lozán-féle koresma körül a bal lapockáján megszurtták, a fejét meg bevették. Milyen régen kéri ezek a derék, igénytelen, éjjel-nappal kötelességet végző emberek, hogy legalább nyudiját adjanak nekik. Megtehetnék a városi háztartás egyensúlyának megszarvarása nélkül, de hát szegény ember sorsát a nem szegények a boldug Istenre bízzák. Hej, pedig az Isten nem csak a kötelességüket teljesítő szegényekre, hanem a szívnélkül számító gazdagokra is gondol ám.

— **Tanító-kinevezés.** Lévay Nándor zombori róm. kath. népiskolai tanító Pancsovára állami tanítónak nevezetett ki.

— **Dobó Árpád** városi aljegyzőt szombaton a kolozsvári egyetemen doktorrá avatták.

— **Zászlóavatási ünnep.** Temerini tudósítónk írja, hogy ott tegnap, vasárnap, nagy ünnepek keretében avatták föl az ugynevezett német kaszinó zászlóját. A zászlóanyai tisztet Matkovics Béláné urnó viselte.

— **Bácsmezei komlótermelők sikere Németországban.** A berlini nemzetközi komlókiállításán nagy figyelmet keltett a bácsmezei komló. Termelőink tömegesen nyertek díjakat. A díjnyertesek ezek: Gróf Chotek Rezső Futak, II. díjat; Gerich Endre Petrócz, Löw Frigyes Bulkeszi, Pinterovics Jenő Petrócz, Steiner Kálmán Petrócz és Steiner Károly Petrócz, a III. díjat nyerték.

— **A közkórház 1909. évi költségvetése.** A belügyminiszter a Mária-Valéria közkórház 1909. évi költségvetését jóváhagyva s erről ma leiratban értesíti a város közönségét.

— **Eljegyzések.** Sik János Palánkán eljegyezte Horn Ellát. — Sztoliscs István Zomborban eljegyezte Stebler Arankát. — Földi Ilonkát Ujvidékről eljegyezte Steiner Márton bácsóvári tanító.

— **Bácsmezeiből.** A magyar kánaánból is szép számmal vándorolnak ki az elégedetlenek. Szeptember hó folyamán Amerikába 453, Németországba 47, Szerbiába 84, és Romániába 4 bácskai egyén váltott utlevelet.

— **A szabadkai baromvásár.** Nagymennyiségben hajtottak föl a szabadkai vásárra szarvosmarhát. Kevés a takarmány, a gazdák szeretnének megszabadulni állattalományaitól. Még a hihetetlenül olcsó árak mellett sem tudtak azonban a felhajtott állatokon tudni. A növendék, vagy a sovány marhát 32-34 fillért vették kilóját élő-sulyban, s a hizalt baromért is csak nehezen adtak meg 56-58 fillért kilónként. Az ily hihetetlenül alacsony árak mellett csakugyan kíváncsi lehet a közönség, hogyan lehet a mészárszékekben oly méreg drága a hus. Különböznök vannak már mészárosok, akik jóval olcsóbbért árulják a húst, mint anakelőtte. Hát ha ezek adhatják olcsóbban, mért nem engednek, hiszen csak méltányosságot követnének el, ami még jól is fizetne az összes mészárosok. A makacsokodásnak végtére is az lesz majd a vége, hogy a közönség megismeri majd az olcsóbb mészárosokat, ezeket keresi majd föl a makacsokodók rovására.

— **Zsidó szemtelenség!** Csátaljáról arról értesítenek bennünket, hogy ott valami Weisz nevű zsidó szatócs, boltjában színházi látcsó alatt két képet mutat a vásárló közönségnek azon biztatással: csak nézzenek be, ott Mária Cellt lehet látni. A látcsó egyikében egy meztelen férfi, a másikban egy fekvő meztelen nő látható. Ime, kik valásunk ellenségei! A betolakodott náció így hálálja meg a keresztény népek, hogy pénzt selejtes portékájáért hozzá viszi, hogy szent hitét teszi gonytárgyává s így sokat megbotránkoztat. Onérzetes katolikus emberek régen kivették volna körükből az olyan alakot, aki vallását gonytárgyává merné tenni. Hanem a gerinctelen katolikusok még a pénzüket is odaadják a vallást gonyoló hadnak. Mikor ébred már a katolicizmus öntudatra?

— **A mozi tulajdonosai.** Karsay Bertalan, aki a Kossuth-utcai mozgófénykép színház társtulajdonosa volt, tulajdonjogáról lemondott s most neki a színházban semmiféle részvételje nincs.

— **Szerencsétlenség.** Az ujonnan épülő városháza felkötő kerítés egy részét a tegnapi nagy szél épen akkor döntötte ki, mikor Paskay Katalin mellette elhaladt. A kerítésrészlet ráesett s a lábát törte.

— **A gyors lovak.** Egy nagyobb vidéki városban történt, hogy az utóbbi időben feltűnő lassan czammogtak a temetkezési vállalkozó lovak. A temetkezéseket végző pap türelmét veszítve megkérdi a vállalkozót.

— Ugyan mi a kő ütötte meg uraságod lovait, hogy oly bosszantó lassúsággal haladnak?

— A saját lovaim vidéken vannak s én ezeket a *tüzoltóktól* kölcsönöztem ki, volt a komikus magyarázat. (Megtörtént.)

— **Orvtámadás.** Gazdag György leányember, szombaton este házában a kapujába állt. Egyszer csak egyik ismerőse, akit eddig még nem nevezett meg, elhaladt mellette, s a semmi rosszat sem sejtő embernek a hasába szurta a bicskáját. A súlyosan sérült embert a mentők a Mária Valéria kórházba szállították.

KINCSES NAPTÁR

1909. évre,

igen érdekes és változatos tartalommal
2 korona bolti árban kapható:

HEUMANN MÓR
könyvkereskedésben
SZABADKÁN, FŐTÉR.

Betörések.

Hogy mennyire igaz a volt Vida Kálmán, mikor a rendőrség szaporítását indítványozta, annak elég fényes tanubizonyosságát adták a lefolyt éjszaka eseményei. Szinte hihetetlen, minő vakmerőséggel üzik vakmerő garázdálkodásaikat a betörők nem csak késő éjszaka, hanem még a vásári népes estéken is. Es nem a város külső részeiben garázdálkodnak, hanem a város közepén, ahol legalább tarthatnának a rendőröktől.

Az este fél nyolc órakor a Czorda Bodog-utca egy pincéjét törték föl, amely azonban üres volt.

Ugyancsak ezen utcában bezörgettek egy házban s a cselédet kényszerítették arra, hogy adja oda nekik a szobák kulcsait. A megrémült cseléd a kapukulcsot s az esővízes kut kulcsát adta át nekik, kijelentve, hogy a többi kulcsokat gazdái magukkal vitték. A rablók leütéssel fenyegették a lányt, de mikor látták, hogy így sem kapják meg a kulcsokat elhitték, hogy csakugyan nem adhatja elő.

Erre az egyik felment a padlásra s azt egész kényelmesen átkutatta. De mert nem talált oly tárgyat, melyet érdemesnek talált volna az elrablásra, üres kézzel jött le. Az éjszaka folyamán megismételték a rablási kísérletet, de a tulajdos fegyverével elriasztotta őket.

Es mindez ismétljük a város legélénkebb részén történik. Rendőr meg nincs, mert kevés a létszám. A főkapitány ur meg akárhogyan igéri, hogy majd megvédi a közbiztonságot, rendőr hiányában bizony a legjobb akarattal is csak az ígért mellett kell maradnia.

— **Katholikusok!** Ne feledjétek, mit mondott Ketteler, mainzi püspök:

— Akinek manapság a kath. sajtó iránt nincs érzéke, az ne tartson számat arra, hogy katholicusnak nevezze!

A gyujtogató.

— Esküdtörzsi tárgyalás. —

Bénis Antal, bajmoki lakos, gyujtogatás büntetvével vádolva állt ma az esküdtörzsi bíróság előtt. Felgyujtotta sógorának, Kopolovics Ambrusnak a házat, amiért ez feleségének menhelyet adott.

Ezen év április 20-án megjelent sógoránál, s ezt lelővéssel, forgópisztolyát rá is fogta, s azzal fenyegette, hogy a házat felgyujtja, amit meg is tett július hó 22-én éjjel.

Mint hogy büne bebizonyítást nyert, az esküdtek bűnösnek mondták ki, mire a bíróság háromévi fegyházra és háromévi hivatalvesztésre ítélte. A védő 92. §. nem alkalmazása miatt semmisségi panaszt jelentett be.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERESÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bársonysimává és üdévé teszi. Nem zsíros s ennél fogva nappal is használható. Pörsekenések, bőrrepedések és bőrkiütések ellen utóérhetetlen szer. Egy tégely ára 1 korona. 6 tégely rendelésnél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás. 484-74-65

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bács megye).

SZÍNHÁZ.

* **A színügyi bizottság ülése.** A színügyi bizottság kedden délelőtt feltizenkettőkor ülést tart. Az ülés tárgya az első két heti műsor megállapítása.

* **Színházi bérlet.** A szintársulat titkára már megérkezett Szabadkára. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy bérletet a színházi irodában délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 5 óráig minden nap.

KRÉCSI A. NÁNDOR

++ könyv-, zenemű-, papírkereskedése és könyvkötészete ++

Szabadkán, Deák-utca. ☛ Telefonsz. 283.

Raktáromon dúz válaasztékban kaphatók díszművek, Remekirok, költemények, ajándékművek, regények és elbeszélések, adomák és népmesék, színművek, monológok atb. atb.

Most jelent meg a „Kincses Kalendárium” 1909. évre, igen gazdag és érdekes tartalommal. Ára kőtvé 2 korona.

Ajánlom **modern könyvkötészete**met, hol készítenek beakóteéseket a leggyezzerűbb munkáktól kezdve a legdiszesebb és legnagyobb igényeknek megfelelően, tartós kivitelben jutányos árak mellett.

Videki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszkezőzöl.

IRODALOM.

— **Erdélyi Zoltán Bazsalikoma.** A Magyar Tudományos Akadémia az elmúlt évben másodsorú tüntette ki Erdélyi Zoltán a Nádasdy díjjal. Az 1897 ik évben a Veszett Boldogság című verses regényét koszoruzta meg e pályadíjjal, 1907. pedig Bazsalikám című verses elbeszélésének ítélte oda a 200 arany díjat. Ez még magyar költővel nem esett meg; mert bár 1863 óta minden második évben eldöntésre kerül a díj 1907-ig mindössze csak ötször adták ki.

A pályadíjat ugyanis csak az a mű nyerheti el, a mely nem csupán abszolút becsű, de a bírálók határozottan „irodalomunkra nézve nyereségnek” tartják. Emeli Erdélyi sikerének értékét az a körülmény is, hogy a bírálók a 48 pályamű közül négyet találtak a jutalomra érdemesnek s csak

hosszas mérlegelés és vitatkozás után állapodtak meg abban, hogy a négy kiváló alkotás közül mégis a „Bazsalikom” a legkiválóbb.

A művészi címlappal ékeskedő könyv ára fűzve 3 korona, elegáns vászonkötésben 4 korona. Megrendelhető: Erdélyi Zoltánál Budapest főpósta, valamint lapunk kiadóhivatalánál is.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

— Nem, ön a természet törvényeinek engedelmeskedik; nekem nincs igazam. Menjen grófné, hadd dolgozzam; önnel is foglalkozom.

A grófné aggodó szívvel vonult vissza, azt gondolva, hogy maradnia, hogy mondania kellene valamit, ki kellene mutatni, amit érez, nem pedig elrejtteni büszkeségből.

Alig ért a szobájába, mikor lelkében világosság támadt és megértette, mit akart mondani neki férje azzal, hogy nem sokára szabad lesz. A rémület mozdulatával lökte el magától a rettenetes látomást.

— Nem, nem, kiáltott föl, csak vér ne legyen közöttünk. Oh! Istenem, mennyire büntetsz ismeretlen bűnömért. Es esküszöm neked, ha ez az ember miattam meghal, soha sem látom viszont Ulrikot!

A szelleme oly zavart volt, hogy alig birt szobájának ajtajára akadni. Erezte, hogy nem ura önmagának, megállt a nagy, világos, vidám szoba közepén, ahova a napfény beözönlött.

— Nem akarok megörülni, biztatta önmagát. Tiszta értelemre van szükségem ahhoz, amit tenni akarok.

Nem engedve meg értelmének a csapongást, nem engedve megzavartatni a magára parancsolt nyugalmat, állva, mozdulatlanul engedelmeskedett akaraterejének.

Valami pattanást hallott bensejében s érezte, hogy hasonlóvá lett önmagához. Erre lassan körüljárta a szobát, megállt a butorok előtt, meggyőződendő, rájuk ismer-e, uralkodva ideges remegésén, kényszerítve agyát a közömbös kérdésekkel való foglalkozásra, s azoknak haladéktalan megoldására. Negyedóra múlva leült, hogy visszanyerje erőit, mert a teste megtört, de a lelke viszakapta minden akaratát, s itélőképessége teljes erejét.

A pernyi pihenés után, ami alatt ugy érezte, mintha nagyon távolról érkezett volna vissza, aminő távolságot az élők világában lehetetlennek képzelt, a gyötrő aggodalom még rettenetesebb alakban jelent meg.

— Csak ne legyen már késő! gondolta a falórára pillantva.

Csodálkozott, mikor azt látta, hogy még alig félórája hagyta csak el a tábornokot.

— Hamar, sokat élünk az aggodalmak perceiben. Reggel óta, mintha egy egész életet harácsoltam volna el.

Felegyenesedett nemes alakjával, rendbe hozta kuszált haját, s meggyőződve, hogy külsején semmi sem árulja el benső izgalmaikat, visszaindult férjének dolgozószobájá felé.

Kopogás nélkül lépett be; a félelem annyira neszteleonné tette lépteit, hogy észrevétlenül érhetett Neutofig. A tábornok alacsonyható karosszékben, irásztala előtt ült, s szép, öreges, nagybetűs írásával bélyeges papíron egymástól távol álló sorakat írt.

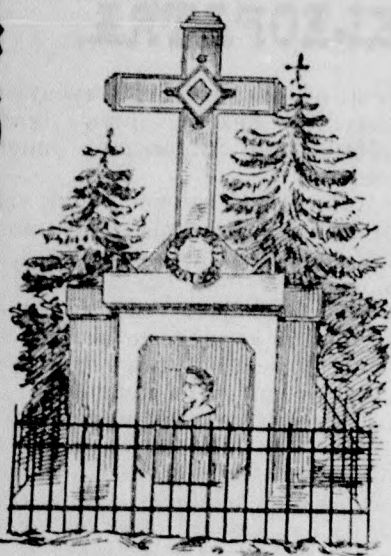
„Feleségemnek, Kleopatrának, született Baktófnak hagyom összes ingó és ingatlan vagyonomat, csak távoli oldalági örökösöm lévén, akikkel, mert sohasem törődtek velem, azt hiszem, jogom van nekem sem törődnöm...”

Kleopatra szép, lágy kezét férjének vállára tette. A tábornok megremegett, s szemét, melyekből rosszul törölhette csak ki a könnyeket, felvetette.

— Barátom, szólította meg Kleopatra, jötevé, atyám, szenvedek amiért önnek fájdalmat okoztam... (Folyt. köv.)

Ajánljuk saját készítményű

sirköveinket

legolcsóbb gyári árban. ➔

Elvállalunk mindennemű

**kőfaragó- és
gipszmunkát,**

betük kivésését és aranyozását.

KÖLTSÉGVETÉSEK ÉS RAJZOK INGYEN.

Egyben felkérjük a n. é. közönséget,
hogy mielőtt bárhol sírkövet venne,
győződjék meg olcsó árainkról.

Tisztelettel

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus 533-30-26

Szabadka, Deák-utca 68., Dimitrievits-féle ház, huspiac.

Egy jó házból való fiú
fanoncul felvétetik

Balázs Piri István

fűszerkereskedőnél

VI. kör, Halasi-út. 608-4-3

**Helyszüke miatt
saját gyári árban árusítom
a sirkoszorúkat.**

Felírások hozzá ingyen! 610-5-3

Schulhoff Albert

divatárú, fehérnemű és nőikabát raktárában

SZABADKÁN, PIAC-TÉR.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.”

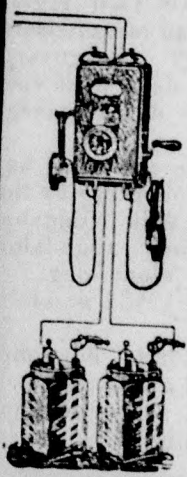
című politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
példányban jelent meg.

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-44

Vízvezeték- és fürdőberendezések

a legújabb rendszer szerint.

Javitások gyorsan és szakszerűen

több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus
irodalomban is jelentős helyet vívott ki
magának, s Körmőczy Ernő zamatos szép
magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy
a mi litteraturánkban is tért hódítson. —
S mit foglal magában a könyv? Mikor ol-
vassuk, úgy érezzük magunkat, mintha
angyal szárnyak emelnének a magasba, a
honnán egy pillantással áttekinthetjük
mindazt, mi szent hitünkben foglalva van.
Méltó, hogy helyt találjon minden kath.
könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vá-
szonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

A falu szépe.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Az

Antikrisztus csodája

Irta:

LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ára a két-két kötetnek bérmentes küldéssel 1-1 korona.